

CO KDYBYSTE
NA VŠECHNO
V ŽIVOTĚ DOSTALI
DRUHOU ŠANCI?

ZNOVU

PŘELOŽILA
KLÁRA
VAJNEROVÁ

MITCH ALBOM

ZNOVU

MITCH ALBOM

přeložila
Klára
Vajnerová

ZNOVU

KONTRAST

Twice
Copyright © 2025 by Asop, Inc.
All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Klára Vajnerová, 2026
Cover © Adéla Korbelářová, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-8763-0

Pro Janine za život plný lásky,
který nám dala

Nemůžeš se vrátit a změnit začátek, ale můžeš začít tam, kde právě jsi, a změnit konec.

C. S. Lewis

PROLOG

srpen 1978

Říkalo se jí „bouře roku“. Na Market Street v centru Filadelfie tryskal déšť ze všech a do všech stran a vichr dul silou hurikánu. Obří kaluže se rozstřikovaly pod náporem projíždějících autobusů a nad městem burácely hromy.

Uprostřed vší té vřavy se náhle objevila žena, mladá, bezmála dvacetiletá. Kolem obličeje jí zběsile vlály husté, uhlově černé vlasy a zakrývaly jí výhled. Tvářila se zmateně, jako by ji ta bouřka zaskočila.

Přitáhla si kabelku k tělu a odemkla sponu, zatímco se jí déšť vsakoval do džínů a ty se jí lepily k nohám. Vytáhla z tašky malý předmět, zadívala se na něj a pak ho vrátila na své místo.

Vzhlédla a povšimla si vstupního štítu nákupního domu Gimbels. Zaostřila zrak na vchodové otočné dveře a mladého muže za vitrínou, který na ni mával.

Zalapala po dechu. Jemně se zachvěla a pak za ním vyrazila rázným a rozhodným krokem, jako by tu cestu nepodnikala poprvé.

ČÁST PRVNÍ

NASSAU

Bahamské ostrovy
O čtyřicet let později

Detektiv zamlaskal. Díval se na šedovlasého muže, který se naproti němu hrbil za stolem.

„Tak povídej, kamaráde. Jaks to udělal?“

Ticho.

„Klidně tu můžeme vysedávat až do večera, jestli se ti chce. To by se ti chtělo? Vysedávat tu od rána až do večera?“

V malé výslechové místnosti na policejní stanici bylo horko. Oprýskané zdi potřebovaly vymalovat a jediný nábytek představoval dřevěný stůl a dvě obsazené židle. Detektiv Vincent LaPorta si rozbalil tubu s cukrovými bonbony, vzal si první v řadě, tedy třešňově červený, a vložil si ho do pusy.

„Dal by sis?“

Muž se jen uchechtl.

„Čemu se směješ?“

„Těm bonbonům.“

„Protože se jmenujou Life Savers?“

„Ano.“

„Hodilo by se ti, kdyby ti teď bonbon mohl zachránit život, co?“

„Můj život byl zachráněný už mockrát.“

LaPorta čekal, jak bude pokračovat, ale podezřelý si jen propletl prsty a sklopil pohled jako při modlitbě. Tvář měl opálenou a neoholenou, čelist ostře řezanou, lícní kosti vystouplé, možná až moc. Působil dojmem muže, který zchřadl pod náporem nemoci. Košili hořčicové barvy a tmavě modré kalhoty měl pomačkané, jako by v oblečení usnul.

„Projdeme si, z čeho tě obviňujeme, jo?“ navrhl LaPorta. „Třeba si přitom na něco vzpomeneš.“

Přisunul podezřelému po stole fotografii.

„Během jediné návštěvy největšího kasina na ostrově se ti podařilo trefit tři čísla na ruletě za sebou a vyhrát dva miliony dolarů. Pak ses sebral a jen tak odešel.“

„A to je zločin?“

„Ne, ale jenom proto, že se nám ještě nepodařilo přijít na to, jaks to udělal.“

„Takže to není zločin.“

„Tak hele, kamaráde, já chytám lidi, co švindlujou v kasinu. Dělám tuhle práci už dlouho. Nejdřív ve Vegas. Pak v Atlantic City. A teďka na Bahamách. To, co se dneska povedlo tobě, se prostě nedá zvládnout, aniž bys porušil zákon.“

„Rozumím.“ Muž uvážlivě pokýval hlavou. „Můžu se vás na něco zeptat, detektive?“

„Ptej se.“

„Proč jste si zvolil tuhle profesi?“

„Seš psycholog, nebo co?“

„Čirá zvědavost.“

LaPorta se usmál. „Řekněme, že nemám rád lidi, co překrucují pravidla."

„Tak to bych se vám nelíbil."

LaPorta si vysokého a vyzáblého podezřelého prohlédl. Z levého ucha mu visela drobná náušnice, v ošoupaných mokasínech byl naboso. Policista tipoval, že mu je bezmála šedesát a není dobře zaopatřený. Nijak zvlášť se tudíž nelišil od většiny mužů, kteří trávili večer sázkami v kasinu na Bahamách. LaPortovi se ale nepozdával mužův postoj. Většina podezřelých se při výslechu ošívala, potila, odpovídala příliš rychle, nebo naopak pomalu. Tenhle chlapík se snad i nudil.

„No tak. Řekni, jaks to udělal. Máš komplice v kasinu?"

„Žádný zločin jsem nespáchal."

„Tři trefy v ruletě za sebou? A to tě jako nemáme podezírat, jo?"

„Podezíravost a důvěra nesmí uléhat do stejné postele."

„A to má znamenat jako co?"

„To znamená, že pokud chcete znát pravdu, budete muset přijmout něco nemyslitelného."

„Sem s tím."

Muž přimhouřil oči. „Ne."

„Chápeš, že za podvod v kasinu můžeš jít sedět?"

„Ano."

„Na pěkně dlouho."

„Na času mi tolik nesejde."

„Jak to?"

„Těžko se to vysvětluje."

LaPorta skousl tvrdý bonbon.

„Pověz mi něco o ženě jménem Gianna Rule."

Výraz v mužově obličeji se rázem změnil. LaPorta ožil. *A mám ho. Na tuhle strunu musím přitlačit.*

„Jakmile jsi ten balík vyhrál, vyrazils do banky a nechal jsi celou sumu převést na účet jisté Gianny Rule. Můžeme si ji najít. Můžeme ji sem přivést. Můžeme ji obvinit jako tvého komplice. To bys chtěl?“

Muž zamrkal. LaPorta se k němu naklonil přes stůl.

„Takže znovu: Sem s tím.“

„Dobře,“ vydechl muž. „Když jste mě sebrali, měl jsem u sebe tašku.“

„No a?“

„Budu ji potřebovat.“

LaPorta si to chvíli promýšlel.

„Zůstaň, kde jsi.“

Vstal, zamkl za sebou dveře výslechové místnosti, došel k sobě do kanceláře a popadl koženou ošoupanou tašku. Vrátil se a podal ji muži u stolu, který ji otevřel a vytáhl z ní staromódní školní sešit s pevnými deskami se vzorem černého mramoru. Na štítku pro jméno a předmět stálo pět ručně psaných slov: *Pro šéfa, až tady nebudu*.

Přisunul sešit po stole před detektiva.

„Co jako?“ zeptal se LaPorta. „To mám jako číst?“

„Jenom pokud vás zajímají odpovědi.“

Detektiv prolistoval ručně popsané stránky.

„Co se tam píše?“ zamumlal.

Muž se pousmál.

„Je to příběh o lásce,“ odpověděl.

SEŠIT

Šéfe, kde bych jen začal? Že umírám? To už asi tušíš. Není to tak dlouho, co jsme se potkali u mě v domku na pláži a já ležel na zemi u prádelního koše s levou nohou nakřivo a hlavou položenou na lokti a z tebe vyšlo jenom: „Alfie, co tady děláš?“ na což jsem odpověděl: „Hledám mravence.“ Viděl jsem ti na tváři úsměv a v očích upřímné obavy. Společnými silami jsme mě zvedli na nohy a já ve tvém dotyku cítil nebývalou něhu – v paži, která se ovinula kolem té mojí, v dlani, která mě podpírala na zádech. Kdybych nevěděl, co vím, měl bych sklon označit to za milující objetí. Jenže já toho vím dost. Vím toho ažaž, a proto jsem se rozhodl sepsat tuhle zpověď.

Smrti se nebojím, šéfe. Jo, vím, že nechceš, abych ti tak říkal, ale pořád mi vyplácíš mzdu a já jsem holt asi staromódní. Zpátky k věci, nemám strach. Smrti jsem se vysmýkl už mnohokrát. Říkáš si, že přeháním. Nikoliv.

Za svůj dlouhý život – mnohem delší, než se kdo domnívá – jsem skočil z útesu ve Španělsku, plaval v hejnu žraloků v Austrálii, postavil se před rozjetý vlak v Číně, dokonce jsem jednou schytal kulku při přepadení banky v Mexiku.

Většinu z těchto aktivit jsem podnikl jen proto, abych zjistil, jaké to je. Jaké je ucítit na tváři dech boží či ďáblův či čehokoliv jiného, co nás čeká na druhé straně. Nešlo o odvahu. Věděl jsem, že přežiju. A věděl jsem to z důvodu, který ti chci, šéfe, vysvětlit už opravdu dlouhou dobu. Těžko se tomu věří, ale já tě moc prosím, ať mi dáš aspoň šanci.

Dobře, takže. Ven s tím.

Dokážu se vrátit v čase a prožít něco znovu.

Jako fakt. Na všechno mám dva pokusy. Druhou šanci. Opáčko. Nazvi si to, jak chceš. Mám zkrátka dar. Moc. Vysvětlit to neumím, ale zatímco všichni na světě musejí nést následky svého chování, já se můžu vrátit a změnit ho, zkusit to jinak. Nemám na to nekonečně pokusů, to ne. Nemůžu to zvorat zas a znovu a neustále se vracet a opravovat to. Nemůžu tu písemku napsat stokrát.

Jenom dvakrát. Na všechno mám dva pokusy. A vždycky musím dál žít s výsledkem toho druhého pokusu. Nemůžu se vrátit a předělat to. Za těch mnoho let se mi ukázalo, že právě tohle je daň za mou schopnost.

A já tu daň musel splatit láskou.

Za život jsem měl jednu velkou lásku, šéfe. Ženu, v jejíchž očích jsem spatřil lepší verze sebe sama. Udělal jsem ovšem obrovskou chybu. Takovou, kterou jsem napodruhé opravit nemohl. Schopnost druhé šance před láskou tvého života je ve výsledku dost krutá. Člověk pak –

NASSAU

LaPorta přestal číst a podíval se na muže.

„Si ze mě střílíš, co?“

„Prosím?“

„To mám jako věřit tomu, že se umíš vrátit v čase a změnit svoje chování?“

„Když se pro to rozhodnu, tak ano.“

LaPorta se uchechtl. „Chci vidět, jak ti tohle zbaští porota.“

„Je to pravda.“

„Kdo je tvůj šéf?“

„Na tom nesejde.“

„To teda sejde, jestli je ten chlápek tvůj komplic.“

„Můj šéf je žena. A mým komplicem není.“

LaPorta se poškrábal na obočí.

„Vážně umíráš?“

Muž přikývl.

„Na co?“

„Záleží na tom? Mám neurologický problém.“

„To mě mrzí.“ LaPorta se znovu opřel v židli. „Kdybych umíral já, rozhodně bych dopis na rozloučenou neadresoval svýmu šéfovi, to se spolehni.“

„Čtěte dál.“

„Fakt chceš zrovna tohle použít jako svoje alibi?“

„Chtěl jste ho po mně.“

„A to všechno jenom kvůli – jakže se jmenuje – Gianně Rule?“

Muž uhnul pohledem.

„Tak fajn, jak je libo,“ řekl LaPorta. „Ale odteď…“

Posunul sešit po stole.

„… to budeš číst ty. Nahlas.“

A pak dodal téměř výsměšně: „Alfie.“

SEŠIT

Takže, šéfe. Pokud jsi už tenhle sešit nezahodil jakožto nesmyslné bláboly dlouholetého zaměstnance/přítele, jehož čas evidentně nadešel a mozek mu evidentně dost sešel, budu ti vyprávět, jak jsem se o téhle své jedinečné schopnosti dozvěděl a jak jsem na ni omylem přišel, když jsem byl ještě malý kluk.

Psal se rok 1966. Nedělní ráno. Bylo mi osm a bydleli jsme v Keni, v malé vesničce na sever od Mombasy. Rodiče byli misionáři. Dostali se k tomu teprve nedávno, po třicítce se v nich vzedmula touha šířit slovo Boží. Aspoň v mojí matce. Táta ji poslušně následoval, zřejmě v naději, že si ho Duch svatý vyzvedne na letišti.

Tou dobou už jsme tam žili rok a bydleli jsme v malém domku s doškovou střechou a záchodem se závěsnou nádržkou a provázkem na splachování. Do Afriky jsme se přestěhovali z předměstí Filadelfie. Strašně se mi po domově stýskalo. Nesnášel jsem nikdy nepolevující slunce na tomhle novém světadíle. Televizi tu neměli a já se zřídkakdy dokázal něčím zabavit. Máma mi našla staré piano v kostele ve vsi a naučila mě pár akordů, takže jsem uměl zahrát nějaké chvalozpěvy. Jednou v neděli svolala

místní děcka, postavila je do kroužku a donutila mě zazpívat „Blíž k tobě, Bože můj“. Vysmáli se mému hlasu a já se chtěl propadnout do země.

Za dobu, co jsem žil v Africe, jsem si našel dvě kamarádky, jednu člověčí a jednu zvířecí. Ta druhá byla slonice jménem Lallu. Patřila nedalekému farmáři, který ji zapřahával do pluhu. Každou sobotu ji nechával odpočinout a já si s ní mohl hrát. Obmotávala mi tělo chobotem a zvedala mě do vzduchu. Zpočátku mě to děsilo, ale postupem času jsem si s ní připadal tak zvláštně v bezpečí.

Lallu mě seznámila s mou druhou africkou kamarádkou, vyzáblou dívkou s pronikavě zelenýma očima a černým mikádem s ofinou. Její matka pocházela z Filipín, ale otec byl Američan. Přestěhoval rodinu do Keni jako obchodní zástupce velké potravinářské firmy a také vodil každou sobotu svou dceru za Lallu.

Střídali jsme se, koho bude zrovna zvedat chobotem. Nikdo z nás ovšem neměl trpělivost. Vždyť znáš děti. Jednou jsme se tak dlouho přetahovali o prvenství, až nás Lallu zvedla oba najednou. Pamatuju si, jak se dívčino malé tělo mačkalo k tomu mému, naše ramínka se tiskla, její líčko se dotklo toho mého a oba jsme zvolali: „Uuuáááá!“ načež nás Lallu postavila zpátky na zem a my se smáli, až jsme se za břicho popadali.

Tehdy se mi konečně představila. Princezna. Řekl jsem jí, že to není jméno. Opáčila, že tak jí doma říkají. Prohodil jsem, no tak jo.

Týden nato mi Princezna přinesla červené bonbony ze semen baobabu. Týden nato jsem jí já přinesl plátky kokosu. Týden nato mi přinesla knížku o motýlech, kterou jsme si ve stínu stromu společně nahlas četli. Týden

nato jsme se drželi za ruce, když nás Lallu zdvihala do vzduchu. Od té doby jsme dělali všechno spolu.

Když se cítíš osaměle a pak si najdeš kamaráda, rozsvítí ti to celý svět. Bylo mi sice jenom osm, ale Princezna pro mě byla mnohem víc než jen společnicí. Asi jsem se poprvé zaláskoval. Soboty představovaly jedinou věc, na kterou jsem se těšil.

Když jsem se s Princeznou viděl naposledy, Lallu nás postříkala vodou, takže jsme si pak převlékali zmáčené oblečení za stromy. Nakoukl jsem na její odhalená záda, když si přetahovala přes hlavu půjčené tričko. Otočila se, zbystřila, že ji sleduju, a usmála se na mě.

„Měli bychom si tu jednou postavit domek, Alfie, někde u oceánu. Pak se můžeme vzít a Lallu bude bydlet s námi. Platí?“

„Platí,“ souhlasil jsem.

Usmála se na mě. Já se usmál na ni. Cítil jsem, jak mi v odpoledním slunci osychá mokrá kůže. Je to moje nejhezčí vzpomínka na Afriku.

Záhy přišla ta nejhorší.

* * *

Jedenáct měsíců po našem příjezdu do Afriky kousl mámu nějaký hmyz a ona musela strávit několik týdnů v nemocnici. Když se vrátila domů, byla sice slabá a hubená, ale já si její návrat do normálu vykládal jako znamení toho, že se její stav zlepšuje.

V Americe jsem chodíval do obchodů s komiksy, a než jsme se přestěhovali, uprosil jsem tátu, aby mi koupil kostým Supermana. V Keni jsem šel každý den spát s červeným pláštěm. Asi aby mi to připomínalo domov.

Když jsem se to sobotní ráno probudil, vyskočil jsem z postele a postavil se před zrcadlem, kde jsem se v bílém nátělníku a červeném plášti nakrucoval, dával si ruce v bok a zatínal jsem to chabé svalstvo, které se mi stihlo vytvořit.

„Co děláš?“

Táta stál ve dveřích. Svěsil jsem ruce podél těla.

„Nic.“

„Jdi si sednout k mámě.“

„Proč?“

„Prostě si k ní jdi sednout.“

„Proč?“

„Protože jsem to řekl, proto.“

„Ale já ještě ani nesnídal.“

„Udělej, co ti říkám. Já jí zajedu pro prášky.“

„Můžu s tebou?“

„Ne.“

„Ale můžu si pak hrát s Lallu, že jo?“

„Uvidíme. Teď si jdi sednout k mámě. Mazej.“

Šoural jsem se krátkou chodbou, dokud jsem nezaslechl, že se za ním zabouchly domovní dveře. Nakoukl jsem do ložnice rodičů. Máma ležela v posteli pod bílou moskytiérou a oči měla zavřené. Chvíli jsem tam sečkal a poslouchal, jak oddechuje. Řekl jsem si, že pokud se do minuty nepohne, znamená to, že ji nemám budit a mám si jít hrát ven.

Minuta uplynula. Byl jsem z obliga. Pelášil jsem dveřmi ven a na místní fotbalové hřiště, které sestávalo z velkého plácku skořicově zbarvené hlíny. Nikdo si tam nehrál, a tak jsem jen utíkal z jedné strany na druhou a při každém pátém kroku jsem vyskakoval ve snaze vznést se do vzduchu a odletět.

Slunce pražilo z velké výšky a vanul slabý vánek. Po několika neúspěšných pokusech vzlétnout jsem ulehl do trávy, která dokázala unést místní podnebí, a chvilku jsem pozoroval dlouhé bílé mraky. Zanedlouho mě přemohla dřímota.

Když jsem se probudil, vyrazil jsem se toulat vesnicí. Sousedi mi věnovali obvyklé dlouhé pohledy. Červený plášť mi v tomhle ohledu moc nepomohl. Minul jsem kostel, v němž rodiče pracovali, a zahlédl místního faráře, který se zrovna v kolárku a tvídovém saku skláněl ke koze. Mávl jsem na něj. Zamával mi nazpátek. Koza zamečela. Bylo skoro poledne.

V tom úporném vedru jsem došel až domů a cestou poslouchal, jak mi pod nohama v teniskách křupe kamenitá zem. Všiml jsem si, že před naším domkem parkuje zelený džíp. Když jsem vstoupil dovnitř, zaslechl jsem zprvu tlumený rozhovor a pak otcův křik: „Alfie? Jsi to ty? Alfie, nechoď sem!“

Zničehonic stál přede mnou a zabouchl za sebou dveře do ložnice.

„Kdes byl?“

Třásl se mu hlas.

„Mamka spala, tak jsem šel ven.“

„Šel jsi ven?“ Táta se kousl do zaťaté pěsti. „Tys šel ven?“

Pamatuju si, že na mě shlížel, jako bych ze sebe vypravil tu nejkrutější větu, kterou lze vůbec pronést. Nerozuměl jsem tomu. Co jsem provedl? Teprve když jsem si všiml, jak z ložnice vychází doktor, začalo mi pomalu docházet, že se nejspíš stalo něco strašného a já jsem to prošvihl, když jsem si na hřišti hrál na Supermana.

* * *

Máma mi umřela, když jsem se snažil létat. Plicní embolie. Prý to netrvalo dlouho a netrpěla, ale nikdo s ní nebyl, a tak nechápu, kde na to přišli. Vzpomínám si, jak jsem ten večer seděl na posteli, plakal jsem, zajíkal se a zase plakal dál. Zaslechl jsem, jak táta v pokoji na opačném konci chodby zesílil rádio a pak se sebe vydal hlasitý, drásavý sten připomínající bolest medvěda chyceného do pasti.

Než jsem ulehl ke spánku, vyhodil jsem červený plášť oknem. Díval jsem se, jak ho vítr pomalu odnáší podél prašného horizontu. Zalezl jsem si do postele a přál si, aby se ten strašný den nikdy nestal, proklínal jsem Afriku, nesnášel jsem Supermana, nenáviděl jsem sebe a každá molekula parného vzduchu, který plastový větrák vířil po pokoji, mi připomínala matku, kterou jsem už neměl. Pleskal jsem se a bouchal a šeptem dokola opakoval „pitomče, pitomče“. Venku se schylovalo k bouřce a zvuk deště mě nakonec ukolébal.

* * *

Když jsem se ráno probudil, kupodivu jsem byl opět zabalený do supermanského červeného pláště. Viděl jsem jen zastřeně. Zaslechl jsem otcovy kroky.

„Co děláš?“

„Nic.“

„Jdi si sednout k mámě.“

„Cože?“

„Jdi si sednout k mámě.“

Ztěžka jsem polkl.

„Jak jako?“

„Co to meleš? Prostě si k ní jdi sednout. Já jí zajedu pro prášky.“

Vím, že se tomu nedá věřit, šéfe. Ale můžu tě ubezpečit o tom, že se to opravdu stalo a že jsem se tou situací nechal vést jako ve snách, které tě posílají na neznámé místo, kam se ti nechce. Došel jsem k ložnici rodičů. Dveře byly otevřené. Když jsem nahlédl dovnitř, spatřil jsem ji, jak leží pod moskytiérou, stejně jako o den dříve.

Kdybych byl starší, nejspíš bych vzal nohy na ramena a s křikem zdrhl. Ale bylo mi osm a chtěl jsem být s maminkou nehledě na to, jak neskutečná se ta možnost zdála. Zůstal jsem tam stát, ztuhlý ve dveřích, dokud máma neotevřela oči. Všimla si, jak tam postávám, usmála se na mě a zachrčela: „Nazdar, Supermane.“

Nejspíš jsem sebou trhl, protože se jí okamžitě stáhl obličej.

„Alfie? Co se děje?“

Nedokázal jsem jí odpovědět. Natahoval jsem do sebe malé chomáčky vzduchu.

„Alfie? Pověz mi to.“

„Mami…?“ špitl jsem.

„Ale ne.“ Výraz ve tváři se jí opět střihem změnil. „Alfie, ty už jsi tu jednou byl, viď?“

„Jo, no.“

„A naposledy se stalo něco zlého?“

„Jo.“

„Umřela jsem?“

Přikývl jsem.

„A tys u toho byl?“

„Ne… já… šel jsem…“

Rozplakal jsem se.

„Promiň mi to, mami."

Zhluboka se nadechla. Hlas jí zesílil. „Tak to už nemáme moc času, miláčku. Dobře mě poslouchej." Stáhla moskytiéru stranou, naklonila se ke mně a oběma rukama sevřela můj obličej. „Tahle schopnost se tě bude držet celý život. Na všechno dostaneš druhou šanci. Rozumíš mi?"

Zavrtěl jsem hlavou.

„Je to dar. Superschopnost. Koluje v naší rodině. Tobě se poštěstilo, žes ji také podědil. Nedá se tím ale spravit všechno, Alfie. Druhá možnost nebude vždycky lepší než ta první."

Stiskla mi dlaň. „Nesnaž se změnit všechno, jo? Neopravuj každou chybu. Nezneužívej to v neprospěch ostatních. Nesnaž se zbohatnout. Buď opatrný. Rozumíš mi, Alfie? Posloucháš mě vůbec?"

Měl jsem pocit, že se nemůžu nadechnout.

„Mami," blekotal jsem, „že zase neumřeš?"

Kousla se do rtu a pak poplácala volné místo vedle sebe na posteli.

„Pojď si ke mně sednout, broučku," řekla a přinutila se k úsměvu. „Řeknu ti, co všechno na tobě zbožňuju."

* * *

Nebudu tě napínat, šéfe, máma to ráno stejně zemřela, tentokrát přímo před mýma očima, hned jak vyjmenovala celý seznam věcí, které na svém jediném dítěti zbožňuje. Sledoval jsem, jak si zaryla nehty do paže, slyšel jsem, jak zasténala, viděl jsem, jak jí padla hlava. Když se táta vrátil, našel mě opřeného o její postel a s uplakanou tváří, kterou zahalovala moskytiéra.

Hned takhle zkraje jsem zjistil hranice svého „daru“: nedokážu zastavit smrt. Pokud někomu nadešel jeho čas, nic s tím nenadělám. Umím se vrátit do okamžiku před tím, než dotyčný zemře. Dokážu změnit, jak jeho smrt prožiju. Ale stejně k ní dojde. Ať udělám cokoliv, nezastavím to.

Stálo mi za to znovu prožít máminu smrt? Nevím. Při prvním pokusu jsem odešel z domu a vrátil se jako poloviční sirotek. Napodruhé jsem byl svědkem toho, jak opouštěla tento svět. Těžko říct.

NASSAU

Alfie vzhlédl od sešitu. LaPorta na něj zíral.

„Máš pěkně bujnou fantazii. To se musí nechat.“

„Já si to nevymýšlím,“ řekl Alfie.

„To víš, že jo.“

LaPorta se zhoupl na židli.

„Divný jméno. ‚Alfie.‘ To se často nevídá.“

„To ne.“

„V pasu máš Alfred.“

„Tak se jmenoval děda. Máma říkala, že se to jméno hodí tak akorát pro britského šlechtice. Říkala mi Alfie, protože se to zpívá v jedné písničce.“

„Jaký písničce?“

„Z šedesátek. ‚What’s It All About, Alfie?‘“

„Jo tahle.“

„Kdybych vyfasoval dolar pokaždé, když mi ji někdo zazpívá –“

„Měl bys zhruba tolik, kolik jsi ukradl?“

Alfie se usmál. „Nic jsem neukradl.“

„Vážně? Všechno, cos vyhrál, jsi ještě ten večer převedl na účet nějaký ženský a hned ráno jsme tě čapli v cestovní kanceláři, kde sis kupoval letenku do Afriky.“

„No a?“

„A? Takhle se přesně chová někdo, kdo chce prásknout do bot.“

„Ta letenka nebyla pro mě.“

„Tak pro koho?“

„Kdybyste mě nechal dál číst –“

„Číst ze sešitku, co ukrývá tvoje alibi. Jojo, vím.“

LaPorta se podíval na mobil. Zatím mu nepřišla žádná zpráva od bahamské policie. Povzdechl si. Na ostrovech měli všichni na všechno moře času.

„Byla i v tom filmu, že jo?“ prohlásil LaPorta. „Ta písnička. *Alfie*?“

„Ano. Film o sukničkáři, do kterého se zamiluje každá, ale on na to nakonec doplatí.“

„Sedí to i na tebe? Seš sukničkář?“

„Ne. Jenom chlap, co na to doplatí.“

„Hele, mně je to stejně putna. Jasný? Kdy už se dostaneme k tomu, jak jsi přechytračil ruletu?“

„Jak jsem říkal. Je to součást celého příběhu.“

LaPorta zabubnoval prsty o desku stolu.

„Tak se ukaž, sukničkáři. Čti dál.“

SEŠIT

S tátou jsme se vrátili zpátky do Ameriky, do stejné čtvrti ve Filadelfii, kde jsme bydleli předtím. Mámu jsme pochovali nedaleko, ležela na hřbitově kousek od magistrály. Živě si pamatuju, jak hlasitě byl slyšet ruch aut, když jsme spouštěli její rakev. Přišlo mi to tak bezohledné, lidi projížděli kolem, mířili do práce, poslouchali rádio. Zacpal jsem si rukama uši. Z toho, co říkal farář, jsem skoro nic neslyšel.

Když všichni odešli, zůstali jsme s tátou sami. Stáli jsme a zírali na hrob.

„Proč se na ně hází hlína?“ zeptal jsem se.

„Tak se to prostě dělá, Alfie.“

„Máma neměla hlínu ráda.“

„Neměla, máš pravdu.“

„Tati?“

„No?“

„Neměli bychom ji shrábnout?“

Kousl se do rtu a stiskl mi rameno. Kolem nás foukal vítr. A nejspíš právě v ten moment mi došlo, že už jsme na to jen my dva.

* * *

Zabydleli jsme se v menším domku s koloniálními rysy a já zase začal nosit dlouhé rukávy. Koukal jsem na televizi. Svačil jsem oreo sušenky. Afrika mi připadala jako vzdálený sen. Nějaký pán od nás z kostela tátovi nabídl staré piano značky Baldwin, na které tam dřív hrávala máma, a pak mu ho pomohl snést k nám do sklepa. Trávil jsem tam hodně času ve snaze rozpomenout se na chvalozpěvy, které mě naučila.

Nějakou dobu trvalo, než jsem se odhodlal zopakovat svoje „kouzlo". Vzpomínka na máminu druhou smrt mě tížila natolik, že jsem se nijak nehrnul do toho, abych si to zkusil znovu. Nikomu jsem o tom neřekl, ani tátovi. Vlastně jsem si nebyl tak úplně jistý, jestli jsem si to nevymyslel.

Pár měsíců potom, co jsme se vrátili z Afriky, jsem to ale zažil znovu. S pár kamarády jsme se potulovali naší čtvrtí cestou domů ze školy. Já, Stewie, Sandy a Paul. Bylo pošmourné odpoledne a z nebe padal studený déšť. Zrovna jsme míjeli malou zchátralou chatu se sešlými hnědými okenicemi a dvorkem pokrytým blátivým listím.

„Chalupa ježibaby," zamumlal Sandy.

Tak jsme tomu místu říkali, protože děcka ze čtvrti tvrdila, že jednou za čas se tam za dveřní sítí objevuje shrbená žena s bílými vlasy. Tradovalo se, že kdysi při halloweenu zatáhla jednoho malého koledníka k sobě dovnitř, a když se zase vynořil, byl jako vyměněný. Netuším, jestli je na tom něco pravdy. Byli jsme jen děti.

Stewie zničehonic vyblekotal: „Hej, Alfie, že jí nezaklepeš na dveře!"

Ostatní se hned přidali.

„Jó, Alfie!“ „To dáš!“ „Nebuď posera, Alfie!“ „No tak!“

Uhnul jsem pohledem stranou. Mámina smrt se silně podepsala na mém sebevědomí. Bavit se s ostatními mi moc nešlo, obzvláště se sousedy, kteří si špitali: „Vůbec do té Afriky neměli jezdit.“ Hrozně se mi po mámě stýskalo, po našich dlouhých nesoustředěných konverzacích v kuchyni nad sušenkami s arašídovým máslem, po tom, jak mě pohladila po vlasech, když mi dávala pusu na dobrou noc.

V našem domě bez ní panovalo nesnesitelné ticho. Táta každý večer koukal na černobílou televizi. Já ležel na gauči a zakrýval si oči hřbety dlaní. Občas se mi zničehonic rozbušilo srdce a stěží jsem dokázal natáhnout vzduch do plic. Rozkašlal jsem se a lapal po dechu. Táta se vždycky zeptal: „Copak, Alfie?“ Ale já to ani sám nevěděl. Přál jsem si, aby už mě nesvíral ten všudypřítomný strach, abych přestal konečně trnout, jaká mě potká další katastrofa.

Toho dne před ježibabinou chalupou jsem toho měl tak akorát dost. Už mě nebavilo pořád se bát a nechtěl jsem, aby se mi kluci posmívali a ještě před naším domem mi opakovali, jaká jsem bábovka. A tak jsem se nechal vyhecovat a pomalu se vydal ke dveřím do chalupy. Zastavil jsem se pár kroků od nich, aby na mě ježibaba nedosáhla, kdyby se v nich náhle objevila.

„Uteč, než se objeví!“ zakřičel na mě šeptem Stewie.

„A zabije tě,“ dodal Sandy.

Kluci se rozesmáli a mě rychle opustila kuráž. Proč jsem jim na to skočil? Předklonil jsem se v pase. Celý jsem se třásl. Natáhl jsem se ke dveřím, rychle, pevně jsem zavřel oči a zaklepal. Jednou.

Pak jsem vzal nohy na ramena.

Utíkal jsem tak rychle jako nikdy předtím, velkými oblouky jsem skákal přes kaluže v ulicích a po tvářích mi stékaly slzy. Přišlo mi, že vidím mámu, jak leží na smrtelném loži a shlíží na mou zbabělost. V dálce jsem slyšel, jak se moji kamarádi řehtají a Stewie na mě křičí: „Nikdo není doma, posero!" Ale to už bylo pozdě. Ukázal jsem se jim v pravých barvách a byla to žlutá jako zbabělost.

Tu noc jsem nemohl usnout. Děsilo mě, že budu klukům muset ráno zase čelit. Nejradši bych vymazal všechno, co se u ježibabiny chalupy stalo, a díky tomu jsem si vzpomněl na to, co mi máma řekla. (*Tahle schopnost se tě bude držet celý život. Na všechno dostaneš druhou šanci.*) Byl jsem připravený zjistit, jestli na tom bylo zrnko pravdy.

Udělal jsem totéž, co toho večera, když máma poprvé umřela. Přál jsem si, aby se ten den nikdy nestal. Popleskal jsem se po stehnech. Dokonce jsem zašeptal slova „blboune, blboune", pro případ, že by bylo potřeba něco zopakovat doslovně.

Ráno jsem se probudil a venku panovalo stejně chladné a mlhavé počasí jako den předtím. Všichni kluci na sobě měli stejné oblečení a cestou do školy se nikdo z nich o incidentu s ježibabou ani slovem nezmínil. Na dějáku jsme probírali stejné období. Na angličtině jsme psali ten samý diktát.

Nestíhal jsem žasnout. Všechno probíhalo na chlup stejně. Protloukal jsem se tím dnem jako v Jiříkově vidění, přesně jsem věděl, co se kdy stane, a jen jsem sledoval, jak se to doopravdy děje.

I cesta domů ze školy se odehrála naprosto stejně jako předtím, až do chvíle, kdy Sandy zamumlal: „Chalupa ježibaby."

V ten moment jsem příběh přepsal.

„Schválně, jestli je doma," vyhrkl jsem.

Ostatní na mě vyvalili oči.

„Co jako?" dorážel jsem. „Bojíte se?"

„Ani náhodou," ucedil Paul.

„Nééé," přidal se Sandy.

„To nedáš," prohlásil Stewie a zkřížil si ruce na prsou.

Obrátil jsem se k němu a v břiše se mi mísil vztek a nadšení.

„Tak sleduj," opáčil jsem.

Tak sleduj? Nic takového jsem nikdy dřív ani náhodou nepronesl. Já byl spíš ten typ kluka, co nechce, aby se na něj ostatní dívali. *Tak sleduj?* Nebojácně jsem přešel ke dveřím chalupy.

„Pořád si myslíte, že to nedám?" prohodil jsem a otočil se k nim.

„Ani omylem," trval na svém Stewie.

Zhluboka jsem se nadechl, pořádně zabořil nohy do země a zaklepal. A znovu. Věděl jsem, že není doma, a tak jsem hodil okem po udivených kamarádech a zavolal jsem: „Vylez, ježibabo! Ukaž frňák!"

A bylo. Sandy, Stewie a Paul vzali nohy na ramena přesně tak, jak jsem to v první verzi toho dne udělal já. Díval jsem se, jak utíkají, a naplnil mě přitom zcela nový pocit, který mi od té doby zásadně ovlivnil život. Vědět, co se stane, než se to stane, poskytuje člověku výjimečnou moc. Až božskou.

A přesně tak jsem si v ten moment připadal.

* * *

Teď tě asi, šéfe, napadá pár doplňujících otázek, které se vždycky objeví u historek, kde se cestuje časem. Co

když zašlápneš motýla a podobně, že? Tak si to vyjasněme hned zkraje. Nejsem žádný komiksový superhrdina. Nemůžu mávnout rukou a zaběhat si s dinosaury nebo se objevit na palubě *Titaniku*.

Znovu umím prožít pouze to, co se přihodilo mně. Můžu si vybrat libovolnou chvíli ve svém životě a jednou ji změnit. Jakmile ji prožiju podruhé, nemůžu to už víckrát zopakovat a musím žít s následky nové verze.

Jsem spíš takový duplikátor, přepisovač vlastní existence. Pokud mě potkáš, můžu naše shledání změnit, aniž bys to tušila nebo si pamatovala první verzi.

Ale já si ji pamatovat budu.

Já na to doplatím.

NASSAU

LaPorta se rozesmál.

„Co je?“ zeptal se Alfie a opět vzhlédl od sešitu.

„Na chlapíka, co ukradl pár milionů babek, se umíš politovat fakt hezky.“

„Myslíte si, že vás lakuju?“

LaPorta sarkasticky přikývl. „Ano. Přesně tak.“

„Můžu se vás teda na něco zeptat?“

„Napětím nedýchám.“

„Proč jsem to podle vás celý sepsal?“

„To netuším, Alfrede ‚Alfie‘ Logane. Protože ti šplouchá na maják? Protože kriminálníci se často chovají prapodivně?“

„A co kdybych vám řekl, že právě tenhle sešit prokáže, že jsem nic neukradl?“

„Já myslel, že je to příběh o lásce. Měl by sis v tom udělat jasno.“

LaPorta pohlédl na hodinky. Blížilo se poledne. Hodil si do pusy další cukrový bonbon značky Life Savers.

„Přestáváte s kouřením?“ zeptal se Alfie.

„Jak to víš? Počkej. Nic neříkej. Vrátil ses v čase a viděls, jak si připaluju.“

Alfie si povzdechl. „Vůbec mě neberete vážně.“

LaPorta si líně poválel bonbon po jazyku. Skutečně si přál, aby to byla cigareta.

„Čti dál,“ pobídl Alfieho.

SEŠIT

Trošku ten příběh popoženu, šéfe, protože toho mám na srdci hodně a nechci ztratit nit, ale vyprávět ti o lásce svého života a o tom, co bych potřeboval, abys pro ni udělala, až tady nebudu.

Zbytek dětství jsme s otcem strávili v tom stejném domku ve Filadelfii s naším autem značky Chrysler, model Plymouth Road Runner, zaparkovaným na příjezdové cestě. Málokdy jsme někam vyrazili. Rodiče spolu dřív chodili nakupovat, večeřet v restauracích, hrát žolíky se sousedy. Jenže po mámině smrti byl táta takový neukotvený. Chodil do práce. Vracel se domů. Jednou za čas, když bylo venku hezky, si se mnou šel zaházet na zahradu, ale vždycky působil roztržitě, myšlenkami jinde.

O Africe jsme se spolu nikdy nebavili. Na stolku vedle pohovky stála mámina fotka a já tátu často přistihl při tom, jak si ji prohlíží, jako by se od ní nedokázal odtrhnout, skoro jako když někdo propaluje pohledem nešťastnou zdravotní zprávu. Přestali jsme chodit do kostela. Už jsme se ani nemodlili před jídlem. Táta nejspíš dospěl k názoru, že pokud se k těm, kteří chodí po světě, aby šířili jeho víru, Bůh chová takhle, dává od něj ruce pryč.

Když se nad tím zamýšlím zpětně, je mi ho vlastně líto. Muselo být těžké žít se mnou sám, protože v té době aby člověk pohledal nezadaného chlapa s dítětem. Mezi manželské páry úplně nezapadal a byl moc starý na to, aby se mohl poflakovat se svobodnými mládenci z okolí, protože většina z nich sotva dokončila střední školu. Nechával mi téměř ve všem volnou ruku a nic nenamítal proti tomu, jak buším do piana ve sklepě. Dokonce mi koupil levný mikrofon, abych mohl i zpívat.

Měl ovšem několik pravidel, přes která nejel vlak. Z kuchyně se neodejde, dokud nebude umyté nádobí. Použité ručníky v koupelně patří do koše na prádlo. Žádná televize přes den. Žádná hlasitá hudba v noci.

Pravidla mému otci pomáhala najít životní rovnováhu v tom tichém vzduchoprázdnu, jež nás obklopilo po matčině smrti.

Mně pomohly moje vracečky.

* * *

Máma měla pravdu, všechno v životě jsem mohl prožít dvakrát. Chvíli mi trvalo, než jsem tomu přišel na kloub, jako batole Supermana, které se učí létat. Jakmile jsem na to ale kápl, sahal jsem po druhé šanci pokaždé, když se něco jen trochu pokazilo. To by asi udělalo každé dítě, ne? Špatná známka z diktátu? Vrátil jsem se a napsal ho bezchybně. Nevyšel mi odpal v baseballu? Střihl jsem si ho znovu a tentokrát jsem přesně věděl, jaké nadhozy čekat. Když jsem odmlouval a byl za to potrestán, vrátil jsem se a držel jazyk za zuby. Díky tomu jsem si špatné chování málokdy opravdu odpykal. Na rozdíl od většiny dětí mi modřiny a škrábance nikdy nevydržely déle než

pár vteřin. Zkrátka jsem se vrátil v čase a předešel každé zlomenině i vyvrtnutému kotníku. Zranění jsem vnímal skoro jako výzvu. Kluci ze třídy se domnívali, jací jsou odvážní frajeři, když si vyhledají slovo prdět ve slovníku, a já zatím bruslil po popraskaném ledu a skákal ze střechy naší garáže.

To nejlepší, co mi moje superschopnost umožňovala, bylo smazání trapasů způsobených mojí roztěkaností. Ve čtvrté třídě jsem takhle koukal z okna a lelkoval, když mě učitelka vyvolala a chtěla po mně, abych jmenoval „aspoň jednu kategorii klasifikace organismů".

Ztuhl jsem.

„Organismů?" zopakoval jsem.

„Ano, Alfie. Aspoň jednu."

V tu chvíli mě napadalo jen to, že se ptá na nějaký „orgán".

„Žaludek?"

Celá třída vybuchla smíchy. Tommy Helms, kluk zhruba dvakrát větší než já, který válcoval protihráče v americkém fotbalu, vyhekl: „Je to idiot. Dyť ani nemá mámu." Paní učitelka se k němu otočila, aby ho okřikla, ale než stihla dokončit větu, už jsem seděl u snídaně to ráno, otevíral si nad čokoládovými lupínky učebnici přírodopisu a opakoval si klasifikaci organismů.

O pár hodin později, když jsem tentokrát zcela záměrně lelkoval a koukal ven z okna, mě učitelka vyvolala, zeptala se na totéž a já se k ní pomalu otočil.

„Organismů?"

„Ano, Alfie. Aspoň jednu."

Viděl jsem, jak se Tommy Helms pošklebuje. Protáhl jsem ticho, aby bylo co nejdramatičtější. Pak jsem se postavil.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Znovu*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.